

Hotnews – 12 noiembrie 2011

Adrian Cioroianu, istoric: *Dupa caderea comunismului, minoritatea roma este unul dintre perdantii tranzitiei*

"Niciodata minoritatea roma nu a fost integrata in statul roman", a explicat istoricul Adrian Cioroianu, in cadrul unei conferinte desfasurate saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului. Diferenta principala intre tipul de abordare al regimului comunist si actualul tip de abordare a problemei minoritatii rome: prin procesul educativ si prin intermediul stagiului militar "se producea un germen de integrare macar al populatiei de tip masculin. Armata avea un rol foarte important".

- Citeste mai jos cum era gestionata problema minoritatii rome in perioada regimului comunist
- Afla ce implicatii a avut Revolutia Ungara din 1956 (revolutia impotriva dictaturii bolsevice si a ocupatiei sovietice) asupra minoritatii maghiare din Romania.

Cum era gestionata problema minoritatii rome in perioada regimului comunist

"In opinia mea, niciodata minoritatea roma nu a fost integrata in statul roman", e explicat Adrian Cioroianu (prof. univ. dr.), in cadrul unei discutii pe tema "De la Dej la Ceausescu", din cadrul conferintei "Spectrele lui Dej", de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

"Diferenta principala intre tipul de abordare al regimului comunist si actualul tip de abordare este acela ca atunci, prin procesul educativ si, in a doua faza, pentru barbati (prin armata populara, socialista) - se producea un germen de integrare macar al populatiei de tip masculin.

Armata avea un rol foarte important. Posibilitatea de a fi avut un coleg de liceu sau de armata tigan era foarte mare. Asta arata ca ei erau prinsi, cat de cat, intr-un mecanism in care eram parte cu totii. Sigur ca asta nu a rezolvat nici un fel de problema, dar macar ne obisnuisem sa ne consolam cu ideea ca e o problema care se rezolva pe termen lung.

Dupa caderea comunismului, minoritatea roma este unul dintre perdantii tranzitiei. Pentru ca dincolo de niste personaje mai mult sau mai putin exotice sau bizare pe care le vedem la televizor, in esenta nivelul lor de viata a scazut. Si nivelul de integrare, din multe puncte de vedere, la fel.

Ca societate, poate ca operam un tip de discriminare subliminal, gandindu-ne la castelele de la Strehaia. Dar acele castele, in raport cu minoritatea tiganeasca de la noi, sunt la randul lor o exceptie. Cea mai mare parte a tiganilor de la noi traiesc mai prost decat traiau pe vremea comunismului. Sunt mai putin integrati, mai putin educati. Noi reincepem sa avem in Romania copii care parasesc scoala dupa patru clase. Asta este intolerabil!"

Ce implicatii a avut Revolutia Ungara din 1956 (impotriva dictaturii bolsevice si a ocupatiei sovietice) asupra minoritatii maghiare din Romania

"Cu siguranta, maghiarii de la noi au fost, in parte, un fel de tap ispasitor pentru ce s-a intamplat din punct de vedere administrativ si chiar din punct de vedere politic.

Accesul la varf al unor membrii ai minoritatii maghiare, cu cat te apropii de sfarsitul anilor '70 si inceputul anilor '80, devine din ce in ce mai controlat. Sunt pastrate niste figuri sacre care apar la congrese, isi au locul lor. Dar in esenta, accesul la varf al maghiarilor, cu exceptia unor judete, e din ce in ce mai controlat.

Cred ca nimeni nu mai crede in fantasma comunismului ca regim al tuturor, indiferent de etnie. Comunismul, peste tot unde s-a pus in practica, are o doza de discriminare pe diverse criterii, inclusiv intre oamenii de partid. Si asta se intampla la noi cu maghiarii dupa 1956".

REFERINTE

[Dej si grevele de la Atelierele CFR Grivita din 1933](#)

[Cultul personalitatii lui Gheorghe Gheorghiu-Dej](#)

[Lacrimile Anei Pauker](#)

[Lucretiu Patrascanu - singurul intelectual adevarat din conducerea PCR](#)

[Retragerea Armatei Sovietice si refuzul lui Dej de a participa la CAER / *Reusite ale comunismului romanesc sau greseli strategice?*](#)

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10677265-adrian-cioroianu-istoric-dupa-caderea-comunismului-minoritatea-roma-este-unul-dintre-perdantii-tranzitiei.htm

Hotnews – 12 noiembrie 2011

Dej si grevele de la Atelierele CFR Grivita din 1933

"La momentul grevelor, Dej nu detinea nici o functie in Partid. Conducerea grevelor nu o poate revendica nimeni, pentru ca a fost practic o miscare fara un lider clar definit", a explicat Dr. Cristina Diac (INST - Institutul National pentru Studiul Totalitarismului), in cadrul unei discutii pe tema "Dej si grevele de la Atelierele CFR Grivita din ianuarie - februarie 1933". In contextul celebrelor evenimente (devenite mit fondator al comunismului), "Dej a fost acea curea de transmisie intre conducerea formala a Partidului si structurile sindicale". Cateva aspecte mai putin cunoscute despre modul in care s-a raportat Dej la grevele de la Grivita.

- Implicarea lui Dej in grevele de la Grivita - initial supradimensionata, trecuta apoi in uitare in perioada Ceausescu.
- Dej - lider al grevelor de la Grivita?
- Mai multe personaje importante din randul comunistilor, in contextul grevelor.

Despre greva de la Grivita

Intre 31 ianuarie si 2 februarie 1933, sindicatele grivitene obtinusera cresteri salariale si alte avantaje pentru membrii lor. Sindicatul comunist a trecut la revendicari politice, cu scopul de a provoca autoritatile. Greva a fost inabusita violent pe 16 februarie, cei 4.000 de muncitori care se baricadasera in incinta Atelierelor fiind scosi cu forta. Unul dintre numele implicate in a greva este cel al lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Tema a fost abordata in cadrul conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER). A fost vizat in special modul in care Gheorghiu-Dej s-a raportat la evenimentele care aveau sa fie considerat unul dintre miturile fondatoare ale comunismului.

Implicarea lui Dej in grevele de la Grivita - cum a fost tratat subiectul incepand cu perioada comunista si pana in zilele noastre

"In perioada Gheorghiu-Dej, evenimentul a fost supradimensionat, trecand apoi in uitare in perioada Ceausescu, pentru a fi usor reevaluat dupa '90", a explicat Cristina Diac (Institutul National pentru Studiul Totalitarismului).

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10676299-dej-grevela-atelierele-cfr-grivita-din-1933.htm

Hotnews – 13 noiembrie 2011

Cultul personalitatii lui Gheorghe Gheorghiu-Dej

"Cel mai brav, cel mai treaz din cei pururea treji", "stegar de popor, mult temut de dusman", Gheorghe Gheorghiu-Dej implinea, in noiembrie 1951, varsta de 50 de ani. Evenimentul avea sa arate formele extreme ce pot fi atinse in privinta veneratiei liderului politic in regimul comunist: ii sunt adresate zilnic mii de telegrame si scrisori de felicitare, se infiinteaza "burse Gheorghe Gheorghiu-Dej", primeste titlul de "erou al muncii socialiste din RPR", i se ofera medalia de aur "Secera si Ciocanul", este elogiata in presa si in cadrul unor conferinte, iar numele ii este atribuit mai multor obiective industriale.

- Daruri simbolice pentru Dej, la implinirea varstei de 50 de ani
- O saptamana de elogii in presa
- Despre intrecerea poetilor in poeme adresate secretarului general

Prima mentiune intalnita in presa, menita a atentiona populatia cu privire la sarbatorirea zilei de nastere a unui conducator comunist, dateaza din decembrie 1945 si face referire la Ana Pauker. La momentul implinirii varstei de 51 de ani a "tovarasei Ana", Scanteia publica telegrame si scriitori de felicitare care ii fusesera adresate cu aceasta ocazie.

"De obicei inasa, liderii comunisti romani erau felicitati doar de catre membrii reprezentanti ai partidului, iar referintele din presa erau lapidare. Telegrama si scrisorile de felicitare erau de

obicei trimise la sediul CC, nefiind publicate in presa", a explicat Drd. Alexandra Toader, cu ocazia prezentarii unei lucrari intitulate "Apoteoza liderului: Gheorghe Gheorghiu-Dej la împlinirea vârstei de 50 de ani".

Tema a fost abordata cu ocazia conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

"Referinte la Dej in acest sens apar pe 24 aprilie 1947, cand era felicitat cu ocazia zilei numelui. Insa pana la implinirea varstei de 50 de ani a fost aniversat intr-un cadru restrans. Aparatul propagandistic nu era antrenat intr-o mai mare masura in aceasta directie".

Dej, sarbatorit cu fast la implinirea varstei de 50 de ani (noiembrie 1951)

"Importanta acestui moment este cu atat mai mare cu cat izbucnirile de entuziasm specifice nu se vor mai repeta decat dupa 10 ani, la implinirea de catre Dej a varstei de 60 de ani (in 1961).

Pregatirile pentru aniversarea sa au inceput cu mai mult de doua luni inainte. Pe 5 septembrie 1951, membrii CC al PMR au alcatuit o hotarare cu privire la sarbatorirea celei de-a 50-a aniversari a liderului. Prima varianta a documentului continea 13 puncte, intocmite sub forma unor reguli ce trebuiau respectate.

Se cerea ca in preajma aniversarii sale, oamenii muncii, stiintei, literaturii si artei sa ii adreseze scrisori de salut, prin care sa ii multumeasca Partidului pentru succesele obtinute sau sa isi ia angajamente pentru noi realizari in domeniul lor de activitate.

Potrivit unui articol din Universul, telegramele si scrisorile de felicitare adresate lui Dej soseau zilnic, cu miile, la sediul CC. Din cauza numarului mare de telegrame primite, publicarea acestora s-a extins pe mai multe numere a ziarelor, pana la a doua jumatate a lunii noiembrie.

Printre masurile luate cu doua luni inainte s-a numarat si organizarea de seminarii speciale, care urmau sa se desfasoare pe o durata de 10 zile. Acestea contribuie la accentuarea imaginii de teoretician a lui Dej.

S-a luat si o hotarare cu privire la studierea biografiei lui Dej. In perioada 25 octombrie - 8 noiembrie s-a decis sa se organizeze (in intreprinderi, sate, gospodarii colective, camine culturale si scoli) conferinte cu privire la viata lui Gheorghiu-Dej.

De asemenea, a venit decizia ca presa de partid sa publice articole despre viata si activitatea sa. Era supusa studiului cea de-a treia biografie oficiala a lui Dej, care fusese publicata in preajma sarbatoririi a 30 de ani de existenta a Partidului, in mai '51. In aceasta lucrare, spre deosebire de celelalte, se putea accent, pe langa activitatea in ilegalitate a lui Dej, si pe succesele sale o data cu venirea la putere".

Daruri simbolice pentru Dej

Au fost luate si hotarari menite sa devina "daruri simbolice" pentru Dej:

- S-a luat decizia ca in universitatile mari din Bucuresti, Iasi, Cluj si Timisoara sa se infiinteze cate trei "burse Gheorghe Gheorghiu-Dej", acordate celor mai meritorii studenti, in valoare de 6.000 de lei lunar.
- Asupra acestei hotarari s-a revenit: in buletinul oficial al RPR din 8 noiembrie s-a publicat o hotarare privind infiintarea a 35 de astfel de burse.
- S-a hotarat organizarea de case memoriale si muzee in localitatile ce erau legate de biografia lui Dej (Barlan, Moinesti, Dej, Galati).
- s-a hotarat si decorarea lui Dej: a primit titlul de "erou al muncii socialiste din RPR" (recent creat) si i-a fost oferita medalia de aur "Secera si Ciocanul" (devine astfel primul lider comunist care obtine respectiva distinctie).

Decretul de instituirea a titlului de "erou al muncii socialiste din RPR" si de conferire a medaliei de aur "Secera si Ciocanul" a fost publicat in buletinul oficial pe 8 noiembrie.

La ceremonie au luat parte membrii din partea a 13 delegatii. Printre ele se afla si delegatia Uniunii Tinerelui Muncitor, al carei raportor - Trocan Petre - i-a oferit o scrisoare de angajament. Scrisoarea fusese semnata de 2,3 milioane de tineri (initial fusese prevazut ca scrisoarea sa fie semnata de doar 1,5 milioane de tineri).

Ziua de 8 noiembrie a culminat cu organizarea unei receptii cu 99 de invitati. Ceremonialul a avut loc in Sala Mare a sediului Partidului, unde a primit telegramele, scrisorile de felicitare, cadourile.

Dej si presa

Presa a inceput sa sarbatoreasca ziua sa incepand cu data de 9 noiembrie, cu intarziere de o zi. Motivul: ziua de 8 noiembrie era decretata zi libera, avand in vedere sarbatorirea Revolutiei Bolsevice pe 7 noiembrie.

"Fata de anii anterior, ziua de 7 noiembrie nu a mai fost celebrata cu acea candoare specifica. Referintele la acest moment, angajamentele oamenilor muncii cu aceasta ocazie - nu au mai fost publicate in paginile ziarelor cu o luna sau doua inainte, cum se proceda in anii precedenti.

Incepand cu datele de 9 noiembrie, paginile tuturor ziarelor au cuprins, timp de mai bine de o saptamana, referiri exclusive la Gheorghiu-Dej.

In numarul din 9 noiembrie al Scanteii, pe prima pagina, apareau scrisorile de felicitare primite de Gheorghiu-Dej. In acelasi timp, nu a fost trecut cu vederea momentul decorarii sale. Aceste doua evenimente au fost cuprinse in prima pagina in toate ziarele de epoca, fara exceptie".

Intrecerea poetilor in poeme adresate lui Dej

Intrecerea poetilor in poeme adresate secretarului general nu a reprezentat o izbucnire spontana. "In planul de munca al Sectorului de Literatura si Arta pe anul 1951, se prevedea stimularea creatiei literara, in deosebi in domeniul prozei, literaturii dramatice si literaturii pentru copii, precum si stimularea creatorilor de muzica pentru a scrie lucrari de opera, balet, opereta si simfonie. Pentru perioada octombrie-decembrie 1951, se prevedea studierea materialului literar si artistic ce se creeaza in cinstea zilei "tovarasului Gheorghe Gheorghiu-Dej".

Numarul poeziilor dedicate lui Dej in 1951 este mult mai mare fata de cel publicat anterior. Poetii care l-au cantat pe Dej sunt aceia care s-au aflat in stransa cu Partidul inca de la instaurarea regimului comunist.

- In Scanteia, Dan Desliu publica poezia "Sub steagul partidului". El compune, in stil ditirambic, un adevarat omagiu adus vietii si activitatii celui "legat pe viata de partid".
- Academicianul Alexandru Toma se face remarcat in momentul in care i se publica poezia dedicata lui Dej, numindu-si creatia "Tovarasului Gheorghe Gheorghiu-Dej, luptatorului si indrumatorului la cea de-a cincizecea aniversare". A. Toma s-a intrecut pe sine in abuzul de epitete, numindu-l pe Dej "cel mai brav, cel mai treaz din cei pururea treji" sau "stegar de popor, mult temut de dusman".
- Maria Banus ii dedica lui Dej poezia "Sub stele tinere", in care indemna patria sa ii ofere cadouri "celui mai bun dintre fii".

Dej - un nume atribuit diferitelor obiective industriale

O alta ipostaza a modului in care a fost sarbatorit Dej a fost atribuirea numelui sau diferitelor obiective industriale.

- Combinatului Siderurgic Hunedoara i se va atribui numele "Gheorghiu-Dej"
- Termocentrala Doicești va primi si ea numele liderului comunist

Nu e prima oara cand numele sau este atribuit unor obiective. In perioada '45-'48, Scanteia a publicat amanunte cu privire la denumirea a peste 10 obiective cu numele Dej.

Pana la 60 de ani, Dej nu a mai fost sarbatorit cu fast

"Faptul ca Dej nu a mai fost sarbatorit cu acelasi fast pana la implinirea varstei de 60 de ani (in 1961) poate fi considerata o consecinta a hotararii Consiliului de Ministri al RPR si al CC al PMR in data de 17 iunie 1952, in care se specifica faptul ca sarbatorirea aniversarii persoanelor cu merite deosebite fata de stat si societate se va organiza numai la implinirea varstei de 50, 60, 70 si 80 de ani".

La moartea lui, in martie 1965, timp de cateva zile, intregul aparat propagandistic a fost mobilizat in vederea deificarii celui care a murit.

Importanta lui Dej in cadrul Partidului reiese si din modul in care a fost sarbatorita Ana Pauker, in anul in care Dej implinea 50 de ani (in 1951). Cand "tovarasa Ana" a implinit 58 de ani, pe data de 13 decembrie, s-a alcatuit un tabel de doar 14 persoane, toti membri ai Partidului. Acestia urmau sa mearga in delegatie la ea, pentru a o felicita si a ii aduce cadouri.

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10687240-cultul-personalitatii-lui-gheorghe-gheorghiu-dej.htm

Hotnews – 13 noiembrie 2011

Lucretiu Patrascanu - singurul intelectual adevarat din conducerea PCR

Om politic, sociolog, economist, jurist, filosof ("singurul marxist roman"), cu un doctorat in Germania, sef al delegatiei Romaniei la negocierile pentru semnarea armistiului de la 23 august 1944 - Lucretiu Patrascanu este omul care "n-a inteles, pana la capatul vietii, in ce partid se afla". Intr-o vreme in care era un lucru rau sa fii intelectual, Patrascanu a generat adversitatea tuturor comunistilor. Din ordinul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, i s-a inscenat un proces si a fost condamnat la moarte, dar a refuzat sa depuna o cerere de comutare a pedepsei in inchisoare pe viata. Intrebat daca mai are ceva de adaugat inainte de a fi impuscat, ar fi zis: "hai, terminati mai repede ce ati inceput!"

"Lucretiu Patrascanu era un intelectual de reala valoare, cu un doctorat in Germania, contributiile doctrinare asupra marxismului romanesc, cu relatii in anturajul Regelui, legaturi cu liderii partidelor istorice, relatii cu lumea intelectuala din Bucuresti, deci un lider destul de diferit de cei care vor urma dupa 1945", a explicat Liviu Plesa (cercetator la CNSAS), in cadrul discutiei "Dej si luptele de la varful PCR&PMR. Cazurile Lucretiu Patrascanu - Ana Pauker".

Tema a fost abordata cu ocazia conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

Lucretiu Patrascanu - sef al delegatiei Romaniei la negocierile pentru semnarea armistiului de la 23 august

"Activitatea sa politica si intelectuala si relatiile pe care le avea il vor aduce in pozitia ca in vara lui 1944, in momentul in care rusii se apropie, sa fie recunoscut ca partener politic de catre Regele Mihai si de catre clasa politica (PNT si PNL) si sa fie invitat la negocieri pentru rasturnarea lui Antonescu si formarea unui guvern in Romania.

Participa la aceste discutii din partea PCR. Relatiile sale si speranta ca va reusi sa obtina conditii mai bune din partea URSS il vor aduce in postura de a fi numit sef al delegatiei Romaniei la negocierile pentru semnarea armistiului de la 23 august.

Aceste sperante nu au acoperire in realitate, pentru ca el nu a protestat asupra conditiilor impuse de catre sovietici. Ce se poate afirma despre pozitia lui la Moscova este ca dorea incheierea cat mai rapida a armistiului, deoarece stia foarte bine ca sovieticii luau prizonieri ofiteri romani".

Un intelectual cu foarte multi dusmani

"Sovieticii nu l-au placut. Ana Pauker a fost foarte nemultumita ca la Moscova a venit un lider comunist care nu era controlat de catre ei. Lucretiu Patrascanu nu avea relatii bune nici cu ceilalti comunisti (cei din interiorul Romaniei, cei din inchisori).

Patrascanu avea relatii multe, a stat foarte putin in detentie, in perioade scurte: a fost eliberat ba prin tot felul de interventii, ba prin plata unor sume de bani. Asta in timp ce Gheorghiu-Dej si ceilalti lideri comunisti au facut detentie grea.

li privea distant pe liderii comunisti din interior, ii considera agramati. La fel si comunistii din interior nu-l priveau cu ochi buni pe Patrascanu, tocmai pentru ca exista aceasta distanta intre ei.

Lucretiu Patrascanu a reusit sa-si atraga adversitatea ambelor tabere ale comunistilor romani din toamna lui 1944: atat a grupului moscovit, cat si a grupului comunistilor din interior. Beneficiind de aureola co-organizarii evenimentului de la 23 august si a faptului ca era primul ministru comunist in guvernul de dupa 23 august, avea o mare popularitate in interiorul tarii. Bun orator, avea o priza la public, era cunoscut oricum dinainte (spre deosebire de Gheorghiu-Dej, care era necunoscut; calitatile organizatorice abia mai tarziu si le va arata Dej). El atragea atentia multor persoane aflate de-o parte si de a alta a spectrului politic. Aceasta nu a convenit celor doua tabere din interiorul PCR.

In momentul in care Ana Pauker va veni in Romania, Lucretiu Patrascanu practic este inlaturat de la conducerea Partidului. Perioada lui de glorie se termina acum. Nu este cooptat in acel grup de conducere informala a PCR. Practic avea putere in stat (era ministru al Justitiei), avea priza la mase, dar nu avea putere in Partid (nu era afiliat nici unei tabere).

Isi indreapta atentia catre tabere de intelectuali, precum ar fi Belu Zilber, Harry Brauner, Nicolae Betea, Anton Ratiu, dar acestia nu pot sa-i asigure un suport politic consistent in PCR.

In toamna lui 1945, la o conferinta nationala a PCR, este ales doar membru (dar nu membru al Biroului Politic)".

Gafele lui Lucretiu Patrascanu

"Lucretiu Patrascanu a comis mai multe erori ideologice, dar si publice. Printre cele ideologice se remarca cele doua discursuri ale sale de la Cluj, din iunie '45 - iunie '46, cu un caracter

nationalist (care nu le vor conveni liderilor romani - in opinia lor, trebuia combatut atat nationalismul romanilor, cat si al maghiarilor).

Din punct de vedere politic, in timpul "grevei regale", se pare ca a incercat sa obtina sa fie el numit prim-ministru in locul lui Petru Groza. Si aceasta actiune a sa ii va atrage antipatia celorlalti lideri din Partid.

Dr. Cristina Diac (Institutul National pentru Studiul Totalitarismului): "Patrascanu a ridicat problema Foris, total neinspirat, la conferinta din oct. '45. A pomenit de acesta si de faptul ca este fractionist. S-a exprimat si consecinta nu a fost foarte buna pentru el, pentru ca, la momentul respectiv, situatia lui Foris nu era clara.

In cadrul Plenarei din octombrie 1945, a venit si a spus ca isi da demisia, nemulțumit de faptul ca a fost ales doar membru supleant al Comitetului Central. Ana Pauker i-a spus "Tovarasu', tu esti un capital la dispozitia Partidului, te duci unde te numim noi". Partidul nu cunoscuse institutia demisiei.

Am senzatia ca Lucretiu Patrascu n-a inteles, pana la capatul vietii, in ce partid se afla, desi invoca intotdeauna lunga lui experienta. Dar a avea experienta nu inseamna ca si aderi cu totul la normele grupului din care faci parte sau ca le intelegi, sa le interiorizezi".

Dej si inlaturarea politica a lui Patrascanu

Liviu Plesa (cercetator la CNSAS): "Daca la inceput cele doua tabere din PCR actioneaza la unison (se sudasera oarecum in cazul Foris, pe care in '46 cad de acord sa-l elimine fara nici un fel de scrupule), dupa 1952, Dej doreste sa rezolve cat mai rapid problema cu Patrascanu, dar nu grabeste momentul si asteapta contextul favorabil.

Un moment important in destinul lui Lucretiu Patrascanu o va constitui vizita lui Gheorghiu-Dej la Stalin. Dej a obtinut de la Stalin avizul pentru inlaturarea politica a lui Patrascanu. Acest eveniment din 1947 va avea ca prima consecinta faptul ca din acest moment Patrascanu este doar lider cu numele al PCR.

Si-a pastrat in continuare functia de ministru de Justitie (Partidul nu permitea in acel moment sa declanseze o lupta pentru putere la varf, pana cand nu prelua integral puterea). El nu mai este informat, afla totul din presa. Dupa abdicarea Regelui si in momentul in care PCR a preluat puterea in stat, imediat vine sfarsitul in politica al lui Lucretiu Patrascanu.

In februarie 1948, liderii romani sunt somati sa rezolve situatia lui Patrascanu - va fi demis din functia de ministru si nu mai este reales in CC. In scurt timp e arestat si incepe ancheta.

Problema pentru anchetator este ca nu existau niste capete clare de acuzare de care sa se lege si nici probe. S-au incercat tot felul de combinatii: acuzatii de spionaj, de atitudine nationalista,

dar nu s-a obtinut probe de nici un fel. Se pare ca Ana Pauker nu dorea ca Patrascanu sa fie condamnat fara sa exista niste probe concrete.

In aceste conditii, ancheta lui Patrascanu a taraganat multa vreme, aproape un an de zile (martie 1950 - aprilie 1951) nu a mai fost anchetat deloc. A inceput apoi din nou o perioada de ancheta, dar s-a asteptat un moment mai favorabil".

"Mana libera" pentru fabricarea de probe mincinoase

"In vara lui 1952, dupa inlaturarea Anei Pauker, Dej doreste sa solutioneze si problema lui Patrascanu. Astfel, Misu Dulgheru, seful Directiei Anchete, este inlaturat de la conducere, iar la coordonarea anchetei este numit colonelul Soltul (care colaboreaza in stransa legatura cu consilierii sovietici).

Soltul a primit mana libera de la liderii PCR sa foloseasca orice mijloace pentru a obtine probe impotriva lui Patrascanu. Vor fi facute multe arestari in randul celor din jurul lui Patrascanu: sunt arestati sotia sa, Belu Zilber, Ratiu si la toate arestarile se foloseste violenta fizica.

Astfel incep sa apara si primele probe - probe mincinoase. Pentru a se reusi o cat mai buna incadrare juridica si a avea mai multe capete de acuzare, sunt arestate diverse persoane: se incerca obtinerea de probe pentru un presupus spionaj in favoarea anglo-americanilor, probe cum ca ar fi complotat pentru sabotarea PCR in perioada '41-'44, ca ar fi incercat sa faca o falsa evadare din inchisoare a lui Gheorghiu-Dej, astfel incat acesta sa fie ucis in timpul evadarii."

Nici un proces fara incuviintarea Moscovei

"Incet-incet se strange latul in jurul lui Patrascanu. In acest moment, Dej mai avea nevoie doar de incuviintarea Moscovei si de un context intern si extern favorabil pentru a transa cazul Lucretiu Patrascanu.

Dupa moartea lui Stalin are loc un proces de "destalinizare" initiat de catre Hruscirov, care se va reflecta si in blocul est-comunist. In Ungaria, Imre Nagy (viitorul prim-ministru) il critica foarte dur pe Matyas Rakosi, ceea ce constituie un semnal de alarma pentru Dej, care isi da seama ca in orice moment putea fi inlocuit cu un lider mai convenabil. In aceste conditii, dorest sa transeze cat mai rapid problema cu Patrascanu.

Dej profita de ambiguitatile politice de la varful PCUS (lupta de putere data de urmasii lui Stalin, Hruscirov, Malenkov, Molotov) si, in ianuarie 1954, se pare ca Miron Constantinescu va obtine acordul lui Malenkov prin care se putea deschide un proces impotriva lui Patrascanu".

Un om demn in fata mortii

"In martie 1954, Dej obtine avizul Biroului Politic, este constituit foarte rapid completul de judecata, iar Patrascanu este judecat si condamnat la moarte, alaturi de Remus Kofler.

Pe parcursul procesului, Patrascanu a respins orice fel de acuzatii, chiar si-a atacat dur adversarii (pe Zibler l-a numit "mincinos", "tradator", "porc batran"). A refuzat sa depuna o cerere de comutare a pedepsei cu moartea in inchisoare pe viata.

De asemenea, se pare ca s-a comportat foarte dur si in momentul asasinarii sale. Cu toate ca exista un proces verbal in care el este dus in fata plutonului si executat, mai multe opinii ale unor fosti ofiteri de securitate iesite la iveala in 1968 spun ca Patrascanu a fost scos din celula si a fost intrebat daca mai are ceva de adaugat. Ar fi raspuns "hai, terminati mai repede ce ati inceput!". Apoi a fost impuscat pe la spate".

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10681755-lucretiu-patrascanu-singurul-intelectual-adevarat-din-conducerea-pcr.htm

Hotnews – 14 noiembrie 2011

Apogeul relatiilor romano-chineze

"Apogeul relatiilor romano-chineze a fost "reprezentat" de un esec. Si anume: esecul canalului de comunicare romanesc, care sa faciliteze ceea ce literatura internationala numeste "*Sino-American rapprochement*", "*apropierea chino-americana*," a explicat lect. univ. dr. Mihai Croitor, in cadrul unei discutii pe tema "Dej si Declaratia de Independenta din 1964. PMR intre Moscova si Beijing".

Cum a ratat Romania o sansa imensa

"Relatiile sino-romane au crescut in intensitate dupa 1964, pentru ca in 1970-1971 sa ratam o sansa imensa.

Nixon a instituit doua canale: unul pakistanez, unul romanesc. Desi Beijing ne-a comunicat faptul ca este dispus sa primeasca un emisar al presedintelui Statelor Unite ale Americii, noi am transmis cu intarziere acest mesaj.

Pakistanezii l-au transmis inaintea noastra si, drept urmare, canalul pakistanez este considerat responsabil pentru aceasta apropiere chino-americana si pentru vizita secreta a presedintelui american Richard Nixon in februarie 1972.

Tind sa-l contest pe Henry Kissinger, care in cartea White House Years sustine ca acest canal romanesc a fost considerat de catre americani ca un "back-up channel", ca un canal secundar. Nu, nici pe departe. El acrediteaza ideea potrivit careia China nu avea incredere in romani, ci mai degraba in pakistanezi. Atunci de ce a transmis romanilor? Sigur, ramane intrebarea "De ce nu au transmis americanii in timp util aceasta informatie?"

Cum a inceput departarea Romaniei de China

In cadrul Congresului al III-lea al PMR de la Bucuresti, din 20-28 iunie 1960, Kremlinul solicita organizarea unei consfatuiri a partidelor comuniste si muncitoresti. Cu acest prilej, delegatia chineza este atacata puternic din perspectiva deviatiiilor ideologice pe care le promova.

Dej se alatura corului contestatarilor chinezi condusi de Hruscirov. Ulterior, la 2 august 1960, el trimite si o scrisoare acida catre Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez, sanctionand atitudinea delegatiei chineze prezente la Bucuresti.

De asemenea, in scrisoarea din 3 martie 1962 transmisa Beijingului, liderii PMR recurgeau la "un aspru rechizitoriu asupra comportamentului delegatiei chineze in cadrul sesiunii Consiliului Pacii de la Stockholm, din decembrie 1961".

Un dusman comun

Pe 6-7 iunie 1962, in cadrul consfatuirii statelor membre de CAER de la Moscova, se elimina ideea specializarii pe ramuri de productie in interiorul lagarului socialist. Fiind exponentul viziunii economice staliniste si asumandu-si industrializarea masiva a Romaniei, Dej se va opune acestui plan, in virtutea caruia Romania urma a avea o economie preponderent agrara.

Pentru a contracara planurile economice sovietice, Dej incearca o contrabalansare a hegemoniei sovietice cu o apropiere romano-chineza.

Apropierea de China

Incepand cu 1960, relatiile romano-chineze se racisera consistent, astfel ca apropierea de China s-ar fi facut greu.

Dej incearca intai "diplomatia dezangajarii" (in luarile de pozitie publice nu va mai condamna scizionismul chinez si va milita pentru impacarea celor doua tabere), apoi il va insarcina pe Corneliu Manescu (Ministrul Afacerilor Externe) sa poarte o discutie cu ambasadorul chinez - ambele tactici vor ramane fara un raspuns din partea Chinei.

In cele din urma, Dej recurge la o intalnire secreta cu ambasadorul chinez, in 1963, la Snagov. Aici va vorbi despre faptul ca Romania nu mai urmeaza bagheta Moscovei si ca vrem contacte directe si la nivel inalt cu China.

In 1964, presedintele Republicii Populare Chineze (Liu Shao-Tsi) se intalneste cu ambasadorul nostru (Dumitru Gheorghiu). Delegatia romana va vizita Beijingul, iar chinezii vor lua astfel cunostinta de noua reorientare a factorilor decizionali de la Bucuresti.

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10691538-apogeul-relatiilor-romano-chineze.htm

Hotnews – 12 noiembrie 2011

Retragerea Armatei Sovietice si refuzul lui Dej de a participa la CAER / *Reusite ale comunismului romanesc sau greseli strategice?*

"Despre faptul ca Ceausescu si Dej au dat bani pentru lumea a treia poti sa spui: "si ce-au realizat cu asta? Erau niste faliti si au ajuns sa ajute lumea a treia..." Practic nu ajuti pe nimeni in masura in care, daca nu dai bani, nu obtii recunoastere. Astea sunt reguli pe care regimul comunist de la noi le intuieste", a explicat istoricul Adrian Cioroianu in cadrul unei discutii pe tema "De la Dej la Ceausescu".

Tema a fost abordata in cadrul conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

Printre aspectele abordate in cadrul discutiei:

- Cateva aspecte meritorii ale politicii externe (la Dej si Ceausescu)
- Retragerea rusilor din Romania - o miscare din care am avut de pierdut
- Refuzul lui Dej de a participa la CAER - o miscare falimentara
- Cu ce intrebare il agasa Ceausescu pe Gorbaciov, in decembrie '89

Citeste si [despre situatia minoritatii rome si a celei maghiare in perioada comunista.](#)

Cateva aspecte meritorii ale politicii externe - in Romania lui Gheorghiu-Dej si a lui Ceausescu

Adrian Cioroianu, istoric: "Gheorghe Gheorghiu-Dej ramane inca relativ putin analizat in istoria comunismului de la noi, adica este vazut ca fiind un personaj oarecum secundar in raport cu Nicolae Ceausescu. Or, probabil ca generatia care vine, daca va putea sa judece ceva mai destins si mai dezinhibat decat facem noi acest trecut recent, va ajunge la concluzia ca importanta lui Dej este covarsitoare in raport cu traiectoria pe care Romania a urmat-o 40 de ani. Nu numai din punct de vedere cronologic sau din punctul de vedere al celui care a fost "micul Stalin al Romaniei". Dej practic instaureaza un model de practica de guvernare care, cu foarte putine exceptii, va ramane neschimbat pana in 1989.

Romania nici o clipa nu a fost independenta si cu atat mai putin suverana. Practic statutul de independenta si de suveranitate era imposibil in contextul blocului sovietic (socialist). Chiar si in cele mai bune momente ale Romaniei (fie ca ne gandim la primii ani dupa 1960, fie ca ne gandim la 1968 si cativa ani dupa), Romania nu avea cum sa fie realmente independenta sau suverana.

Cu toate astea, sunt anumite initiative de politica externa absolut meritorii. Putem spune ca anumite deschideri au fost foarte interesante. Au fost perioade si contexte in care prezenta Romaniei intr-unul sau altul dintre aceste spatii conta realmente. Sigur ca nu era numai meritul partii romane, sigur ca era si interesul celorlalti.

Dar maniera in care, mai ales in primul deceniu al lui Ceasescu, Romania navigheaza pe o geografie foarte accidentata a relatiilor cu Orientul Mijlociu si multe din acele initiative de politica externa (din anii '70-'80) raman meritorii.

Intalnirile pe marginea carora te poti distra la infinit vazandu-l pe Nicolae Ceausescu dand mana cu Muammar Gaddafi aveau un substrat economic care noua astazi ne scapa. Despre faptul ca Ceausescu si Dej au dat bani pentru lumea a treia poti sa spui: "si ce-au realizat cu asta? Erau niste faliti si au ajuns sa ajute lumea a treia"... Practic nu ajuti pe nimeni in masura in care, daca nu dai bani, nu obtii recunoastere. Astea sunt reguli pe care regimul comunist de la noi le intuise. Nu erau bani dati pur si simplu, ci erau niste bani pentru construirea pe termen lung a unei pozitii a Romaniei pe un context international.

E practic imposibil sa dezvolti ideea unei independente si suveranitati in contextul istoric al comunismului. Asta mi se pare o axioma"

Doua momente semnificative in istoria noastra:

- retragerea Armatei Sovietice (august '58)
- refuzul de catre Romania (la inceputul anilor '60) al acelei integrari economice de tip CAER (Consiliul de Ajutor Economic Reciproc)

Retragerea Armatei Sovietice din Romania (august 1958)

"Daca judeci o masura istorica mai ales prin prisma consecintelor sale, evident ca ce s-a intamplat in august '58 a fost un act din care Romania nu castiga mare lucru. Pe de o parte, sigur ca ai orgoliul sa spui ca Romania, prin abilitatea si intuitia lui Dej si prin viclenia lui Botnarus, l-a convins pe Hruscirov sa retraga armate. In realitate stim ca Hruscirov pe jumatate a fost convins, pe jumatate era si intentia lui.

Acest act este prezentat ca o mare victorie romaneasca, ca o reusita a comunismului national. Orice analiza onesta te duce la concluzia ca, de fapt, in acel moment, viermele intra in mar in comunismul romanesc. Pentru ca latura nationalistă, latura devianta a comunismului de la noi incepe in masura in care rusii pleaca din tara. Din acel moment incepe ceea ce in Romania constituie factorul de opresiune pentru urmasorii 30 de ani.

Comparati cu tarile din Europa Centrala, in care, din nefericire pentru ei (ar spune unii), rusii au ramas practic pana la capat. Acolo, ideea de comunism si de ocupatie straina au fost similare. Nu e cazul la noi, nu e cazul in Iugoslavia, nici in Albania. Au fost facute, in anii '90, studii intregi pe marginea dificultatii tarilor care au avut comunism national de a incepe tranzitia. Sau, daca vreti, a usurintei cu care tarile care nu au avut comunism national au inceput traditia.

In momentul in care te desparti de Armata Sovietica, esti constient ca ea este garantul comunismului acolo. La noi, dupa '58, sovieticii nu mai sunt garantul comunismului. Ba inca, dupa '68, sovieticii reprezinta principala amenintare.

Refuzul lui Dej de a participa la CAER

"Acelasi lucru se poate discuta si in legatura si cu refuzul meritoriu (intr-un fel) al lui Dej de a adera la planurile sovietice de integrare economica.

Sigur ca aceasta incapatanare alimenteaza oricum orgoliul national. Ne spunem "pur si simplu n-a cedat Gheorghiu-Dej, bravo lui, altfel Romania ajungea o tara agricola". Noi proiectam aceasta imagine ca si cum tot ce si-ar fi propus sovieticii vreodata s-ar fi intamplat.

Chiar in conditiile in care Romania lui Dej ar fi achesat la planurile sovietice (bunaoara Planul Valev), e putin probabil ca ele s-ar fi pus in practica. Istoria intreaga a Uniunii Sovietice cunoaste sute de astfel de planuri, dintre care putine dintre ele ajung sa se si materializeze. Ideea ca estul Poloniei, vestul Ucrainei si o buna parte din Romania si Bulgaria ar fi devenit un fel de paradis agricol - poate sa arate bine pe o schema a lui Valev. Garantia ca asta s-ar fi si intamplat vreodata tine de necunoasterea mecanismului care se cheama CAER.

Noi inca judecam CAER-ul din perspectiva unui instrument de oprinare. Cred ca daca am face o analiza mai aprofundata a lui, am vedea ca fatalmente CAER-ul a fost o forma de subventionare din partea unui imperiu catre coloniile lui economice. Acest CAER a putut inghiti atatea produse de o calitate mediocra si cu preturi atat de mici, incat la sfarsitul '80, cand n-o mai face, se va simti.

S-ar putea ca la o analiza ceva mai aplicata a CAER-ului sa iasa la iveala nu numai continut de instrument imperial. In egala masura era supapa prin care se vindeau si se cumparau produse care nu erau competitive intr-o economie libera, pe piata estica.

In anii '80, imediat ce a luat puterea in Uniunea Sovietica, pe Gorbaciov l-a lovit problema scaderii pretului la petrol. Astazi stim ca pe fondul razboiului din Iran si Irak, Statele Unite au intervenit ca Arabia Saudita sa creasca productia de petrol. Arabia Saudita a crescut productia de petrol, deodata pretul a scazut si asta a afectat bugetul Uniunii Sovietice, buget care era proiectat, inca de la sfarsitul anilor '70, la un anumit pret.

In acest conditii, Gorbaciov cere CAER-ului sa-si diminueze aparenta asta de mama a ranitilor. Pentru ca asta e maniera in care istoria Rusiei il vede si acuma. Poate ca lucrurile nu stau chiar asa, poate ca rusii au motivele lor sa spuna ca au dat bani mai degraba decat sa ia. Dar datoria noastra este sa vedem pe unde se afla linia. Pentru ca noi evident ca il vedem numai ca pe un instrument de opresiune".

Cum au respins Dej si Ceausescu modernizarile propuse de Hrusciov, respectiv Gorbaciov

"Dej refuza modernizarea lui Hrusciov de la inceputul anilor '60. Pe termen scurt a fost bine, pentru ca a dat posibilitatea dezvoltarii unei industrii romanesti, dar care, la randul ei, a fost falimentara pe termen lung: pentru ca a investit in domenii care in acel moment erau promitatoare (precum petrochimia, numai ca asta se intampla la preturi de 10 dolari barilul;

dupa doua crize succesive petroliere din '73 si '79, petrochimia romaneasca ramane dezvelita).

Al doilea care-si propune modernizarea este Gorbaciov, in anii '80. Aduceti-va aminte de ultima discutie dintre Ceausescu si Gorbaciov. Cei doi se intalnesc pe 4 decembrie 1989.

Gorbaciov n-avea nici un interes sa stea de vorba cu Ceausescu - el avea o intalnire cu liderii Tratatului de la Varsovia, deoarece se intalnise la Malta cu Bush, pe 2-3 decembrie. Pe 4 decembrie, fiecare dintre ei s-a dus intre aliati: George Bush tatal s-a dus la Bruxelles pentru a se vedea cu aliatii din NATO, in timp ce Gorbaciov se duce la Varsovia, pentru a se intalni cu tarile din Tratatul de la Varsovia.

Ceausescu il agaseaza cu intrebarea: "de ce ne cereti dolari pentru petrol, cand noi am facut contractul in ruble?" Si Gorbaciov, care avea cu totul alte probleme, raspunde: "Tovarasu' Ceausescu, toata lumea acum plateste in dolari" "Nu, ca noi avem contractul in ruble" - asta arata cat de defazat era Ceausescu in acel moment.

Suntem pe 4 decembrie '89 - cazuse Zidul Berlinului, alegeri libere in sase luni in Polonia. Cu doua saptamani inainte de a parasii el insusi scena, Ceausescu se batea pentru a plati in ruble petrolul pe care il lua de la Uniunea Sovietica".

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10677641-retragerea-armatei-sovietice-refuzul-lui-dej-participa-caer-reusite-ale-comunismului-romanesc-sau-greseli-strategice.htm

Hotnews – 13 noiembrie 2011

Lacrimile Anei Pauker

Era numita in epoca un "Stalin cu fusta", iar pentru familia ei era "tovarasa Ana". Militanta activista si fruntasa comunista, lidera a gruparii promoscovite, Ana Pauker a detinut puterea suprema in PCR si intr-o Romania ce isi traia primii ani de comunism. Pentru aceasta, l-a folosit pe Gheorghiu-Dej ca "paravan" (impotriva dorintelor lui). In doar cativa ani, cu abilitate si rabdare, Dej se va razbuna.

- Despre lupta pentru putere dintre Ana Pauker si Gheorghiu-Dej.
- Pana unde a mers fidelitatea Anei Pauker fata de Stalin.

"Ana Pauker, o foarte veche militanta de partid, era si ea cunoscuta in tara. Venita in toamna lui '44 in Romania, a dominat PCR-ul, impreuna cu Vasile Luca, timp de doi-trei ani", a explicat Liviu Plesa (cercetator la CNSAS), in cadrul discutiei "Dej si luptele de la varful PCR&PMR. Cazurile Lucretiu Patrascanu - Ana Pauker".

Tema a fost abordata cu ocazia conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

Lupta pentru putere dintre Ana Pauker si Gheorghiu-Dej

"In cadrul conferintei din octombrie 1945, s-a pus problema alegerii secretarului general al Partidului. Ana Pauker se plangea ca in Romania nu avem un lider politic de marca. I se spune "Ba da, avem pe tovarasa Ana!" si este propusa ca solutie varianta in care Gheorghiu-Dej sa fie secretar general, dar de fapt cea care sa conduca sa fie Ana Pauker.

Dej protesteaza, spune ca nu o sa fie paravan, dar in cele din urma accepta si va inghiti aceasta atitudine, dar cu dorinta de a se razbuna. Treptat, isi intareste puterea, incepe sa-si numeasca oameni in pozitii cheie.

Lupta pentru putere dintre Gheorghiu-Dej si Ana Pauker va incepe sa se accentueze incepand cu '48-'49. Dej isi coopteaza doi adepti in Secretariat, astfel incat reuseste sa contrabalanseze puterea Anei Pauker in acest organism de conducere.

Il numeste pe Ceausescu adjunct la armata (eventual ar fi putut prelua conducerea ministerului daca situatia ar fi cerut-o). O miscare importanta este si atragerea de partea sa a lui Miron Constantinescu (cunoscut initial ca "baiatul Anei Pauker").

Constient ca Ana Pauker, prin relatiile ei bune Molotov si Kavtaradze, detinea monopolul pentru perioada de inceput ale discutiilor cu sovieticii, el incearca sa ajunga direct la varful PCUS (Partidul Comunist al Uniunii Sovietice) - la Stalin. Reuseste aceasta prin intermediul lui Kisinevski, astfel incat punctele sale de vedere ajung cunoscute si de catre Stalin".

Cum o ataca Dej pe Ana Pauker

"Punctul pe care va concentra atacul lui Dej impotriva Anei Pauker va fi colectivizarea. Dej stie de faptul ca Stalin dorea ca Romania sa se treaca la colectivizare cat mai rapid. Ana Pauker, dupa un inceput mai apasat, are o atitudine mai moderata (in fata revoltei si a ripostei taranilor).

In vara lui 1950, Ana Pauker se interneaza, fiind bolnava de cancer. In acea perioada, Moghioros accelereaza din nou colectivizarea. Au loc noi proteste. Ana Pauker revine in 1951. Apar divergente, pe aceasta problema a colectivizarii, la varful lui PCUS. Ana Pauker nu este de acord cu propunerile lui Dej, iar Stalin ii da dreptate lui Dej.

In acea perioada, Stalin trece cumva in faza a doua de intarire a puterii in statele comuniste. El vrea ca toate statele din blocul comunist sa aiba lideri care sa conduca bine tara si sa ii fie fideli".

Vasile Luca - adevarat "calcai al lui Ahile" pentru Ana Pauker

"In august 1951, Dej obtine acordul lui Stalin de a o elimina politic pe Ana Pauker. In toamna acelui an se va pune in aplicare reforma monetara. O actiune de asemenea anvergura nu putea fi facuta de Romania fara niste erori destul de mari.

Cel care a aplicat aceste reforme a fost Vasile Luca, ministrul de Finante, care incepuse sa formuleze anumite critici fata de politica financiara a statului (critici care acuzau directivele proaste venite de la Kremlin). El nu era de acord de platile prea mari facute catre URSS, nu mai era de acord nici cu accelerarea industriei grele, nu a fost de acord nici cu implementarea reformei monetare. Credea ca situatia putea fi rezolvata si prin altfel de masuri. Practic, Vasile Luca pierde sustinerea sovieticilor, astfel incat devine una dintre tintele care puteau fi atacate foarte usor.

La inceputul lui 1952, dupa ce reforma monetara a fost transpusa in practica, a avut tot soiul de scandaluri: au fost oameni care au pierdut bani, au fost momente dificile cu schimbarea banilor: la Oltenita, nefiind o organizare buna, au avut loc revolte ale unor oameni si politia a trebuit sa intervina, au fost impuscati oameni. Aceste tulburari create de reforma monetara au fost folosite pentru a-l ataca direct pe Vasile Luca.

In timpul discutiilor in Biroul Politic, grupul Anei Pauker (Ana Pauker-Vasile Luca-Teohari Georgescu) nu a sesizat insa care este adevarata tinta a grupului Gheorghiu-Dej. Atacurile impotriva lui Vasile Luca sunt contrate, i se ia apararea, Vasile Luca are iesiri destul de dure impotriva lui Miron Constantinescu (Vasile Luca era usor de atacat, fiind o fire irascibila; avea un comportament isteric fata de ceilalti colegi).

Vasile Luca este aparat de tovarasul Georgescu, care spune "stati sa mai vedem, toti am gresit, poate si noi suntem de vina ca nu am controlat". Imediat, atacul se dezlantuie impotriva lui Teohari Georgescu. Ana Pauker ii ia apararea lui Georgescu, astfel incat imediat atrage criticile si de partea ei. Neintelegand ce se intampla, Ana Pauker apeleaza la Kavtaradze, care era insa in dizgratie si nu are cum sa o ajute.

Dej s-a multumit cu demiterea lui Vasile Luca din postul de ministru de Finante. In 1952 are loc o noua vizita a sa la Stalin, care chiar ii reproseaza de ce nu a fost mai dur, ii spune cumva "de ce nu i-ai dat in cap astuia", lui Vasile Luca".

Cantecul de lebada

"La Plenara din 26-27 mai 1952, Ana Pauker isi pierde calitatea de membru al Biroului Politic si al Secretariatului. Ramane insa in continuare ministru al Afacerilor Externe si al Biroului Organizatoric. Va fi demisa apoi si din aceste functii.

Dej era constient de faptul ca Ana Pauker avea inca sustinatori puternici la Kremlin (Molotov), astfel incat ezita sa ia niste masuri dure impotriva ei. Incepe o ancheta de parchet, care se taraganeaza. In schimb, incepe o ancheta dura impotriva lui Vasile Luca si de grupul cu care se inconjurasera.

Momentul politic care duce la arestarea Anei Pauker este declansarea isteriei antisemite de la Kremlin. Gheorghiu-Dej trece rapid la arestarea Anei Pauker, deoarece era evreica. Stalin insa moare si, la presiunile lui Molotov, Ana Pauker este eliberata.

Definitiviu pentru fidelitatea Anei Pauker fata de Stalin este momentul in care Moghioros ii spune ca Stalin a murit, iar ea incepe sa planga: "De ce plangi? Daca traia, tu ai fi murit!"

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10682337-lacrimile-anei-pauker.htm

Hotnews – 14 noiembrie 2011

Romania si conflictul sovieto-chinez

In contextul relatiilor problematice dintre China si URSS (1956-1971), Romania lui Gheorghiu-Dej se va plasa initial de partea rusilor. Ulterior, liderii comunisti romani vor incerca reapropierea de China, pentru a contrabalansa hegemonia sovietica. Motivul: avand o viziune economica profund stalinista (in care accentul cadea pe o industrie grea), Dej nu era de acord cu decizia CAER si a Moscovei ca Romania sa treaca la o economie preponderent agrara. Rezultatul se va materializa in "Declaratia din aprilie 1964", numita pe nedrept "Declaratia de Independenta".

- Cele "trei degete necrozate" ale lui Stalin
- Primele miscari anticomuniste de masa din Polonia si Ungaria - reactiile Romaniei si Chinei
- "Biblia" miscarii comuniste internationale
- Ruptura sovieto-chineza din 1960, survenita la Bucuresti
- "Testamentul lui Dej"
- Ceausescu si incercarile sale de a opri conflictul sovieto-chinez

Retrospectiva relatiilor Romaniei cu URSS si China, in contextul emergentei conflictului sovieto-chinez

Punctul de rascruce al relatiilor sovieto-chineze este legat de Congresul al XX-lea al PCUS (Partidul Comunist al Uniunii Sovietice), din februarie 1956.

Discursul secret al lui Hruscirov in cadrul sedintei inchise din 25 februarie si condamnarea represiunilor staliniste "au provocat o vie efervescenta in randul delegatiilor partidelor comuniste prezente la Moscova", a explicat Mihai Croitor (prof. dr. la Universitatea Babes-Bolyai din Cluj-Napoca), in cadrul discutiei "Dej si Declaratia de Independenta din 1964. PMR intre Moscova si Beijing".

Tema a fost abordata in cadrul conferintei "Spectrele lui Dej", zilele trecute, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

"Acest discurs era insa un discurs partial revelator cu privire la perioada stalinista, in sensul ca releva doar acele crime ce ii vizau pe fostii membri de partid (recte Congresul al XVII-lea, cunoscut si drept "Congresul Impuscatilor"). Nu se afirma nimic despre victimele civile care cazusera prada represiunilor staliniste.

Atat delegatia PMR, cat si delegatia Partidului Comunist Chinez au primit cu reticenta acest raport secret. In martie, la o luna dupa congres, urmeaza o dezbateri cu primire la pozitia ce urma a fi adoptat de China vizavi de aceasta problema".

O prima reactie a Chinei

In oficiosul Partidului Comunist Chinez va fi publicat un articol despre experienta istorica a dictaturii proletariatului. Pe parcursul articolului spuneau ca, desi a comis unele erori, Stalin trebuie considerat totusi un exponent autentic al marxism-leninismului. Liderii chinezi vor oferi chiar procentaje cu privire la actiunile lui Stalin: 30% erau percepute ca negative, 70% erau percepute ca pozitive. Aceasta idee cu procentajul este reluata in retorica metaforica chineza de catre Mao, in timpul vizitei lui Hruscirov la Beijing (31 iulie - 3 august 1958), spunandu-i acestuia: "Din cele zece degete ale lui Stalin, trei erau necrozate".

In 1958, conflictul sovieto-chinez era deja intensificat, iar una dintre cele patru intalniri ale lui Hruscirov cu Mao s-a desfasurat in piscina liderului chinez (care era inotator olimpic). Acest fapt a creat reale dificultati delegatiei sovietice, in conditiile in care a fost nevoie de identificarea unui colac imperios necesar mentinerii la suprafata a liderului sovietic. Hruscirov nu stia sa inoate, in timp ce Mao era un inotator inascut.

Primele miscari anticomuniste de masa din Polonia si Ungaria. Reactiile Romaniei si Chinei

Anul 1956 este marcat de evenimentele din Polonia si Ungaria: sfarsitul "Poloniei Staliniste" si Revolutia Ungara din 1956 (impotriva dictaturii bolsevice si a ocupatiei sovietice).

Pozitia Partidului Muncitoresc Roman a fost clara: PMR decisese sa ramana pe pozitile conformismului ideologic.

China a promovat insa o viziune diferita. "Evenimentele din Polonia erau percepute de catre chinezi ca fiind o ilustrare a "sovinismului de mare putere" pe care URSS il manifesta in raport cu celelalte "partide fratesti".

Aceasi eticheta de "sovinism de mare putere" a fost aplicata si evenimentelor din Ungaria. Insa pe masura ce revolutia prindea avans (29-31 octombrie 1956), liderii de la Beijing isi vor schimba optiunea si vor milita pentru interventia militara in Ungaria".

"Biblia" miscarii comuniste internationale

In 1957, vor fi convocate la Moscova partidele comuniste si muncitoresti, sub pretextul aniversarii a 40 de ani de la Revolutia din octombrie 1917. "In realitate, Hruscirov convocase consfatuirea in cauza tocmai pentru a reafirma primatul ideologic al Kremlinului, serios afectat de pe urma evenimentelor din 1956.

Pe parcursul acestei consfatuiri se va elabora o declaratie cu privire la principiile comuniste internationale: ea cuprindea principii, era un fel de "Biblie" a miscarii comuniste internationale. Orice deviere de la aceste principii fiind socotita ca "sciziune".

Elaborarea acestei "Biblie" nu a fost realizata intr-o maniera atat de usoara pe cat preconizasera sovieticii. Un exemplu in acest sens fiind problema trecerii de la capitalism la socialism.

"O data cu afirmarea doctrinei coexistentei pasnice, Hruscirov spunea ca daca Lenin ar fi trait intr-o perioada a armelor nucleare, nu ar mai fi propovaduit revolutia prin violenta. Prin urmare, revolutia (trecerea de la capitalism la socialism) urma a se realiza pe cale pasnica, prin obtinerea de catre comunistii din statele occidentale, pe calea alegerilor libere, a majoritatii parlamentare si implicit instaurarea unei dictaturi a proletariatului.

Chinezii se vor opune acestei chestiuni, sugerand ca istoria nu crease inca un precedent de aceasta anvergura. Ceea ce era adevarat (in perioada interbelica, doar in Cehoslovacia Partidul Comunist isi revendicase pe calea alegerilor libere doar 10 procente). Mao, care era prezent la Moscova, va reitera si calea violenta a revolutiei".

Revolutia violenta ii era foarte draga lui Mao: inca din martie 1927, afirmase ca revolutia nu este precum o cina de partid, nu este precum scrierea unui eseu, nu este precum pictarea unui tablou. Revolutia este o insurectie, este un act de insurenta prin care o clasa inlatura pe cealalta.

Cum s-a rezolvat aceasta problema: alaturi de calea pasnica a fost introdusa o cale violenta, afirmandu-se ca "leninismul ne invata si experienta confirma faptul ca aceste clase asupritoare nu renunta de bunavoie la putere".

Ruptura sovieto-chineza din 1960, la Bucuresti

"In 1958-1959, relatiile sino-sovietice intra pe un trend descendent, iar intre 20 si 28 iunie 1960, la Bucuresti, conflictul sovieto-chinez marcheaza un punct de rascruce. Se desfasura Congresul al III-lea al PMR. Congresul in cauza este relevant in sensul in care dovedeste atasamentul lui Dej fata o viziune economica profund stalinista: accentul pe o industrie grea.

In cadrul Congresului, pentru trei zile este organizata o consfatuire a partidelor comuniste si muncitoresti, la solicitarea Kremlinului. Delegatia chineza este profund atacata din perspectiva deviatilor ideologice pe care le promova. Dej se alatura corului contestatarilor condusi de Hrusciiov. Ulterior, la 2 august 1960, trimite si o scrisoare acida catre Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez, sanctionand atitudinea delegatiei chineze prezente la Bucuresti.

In noiembrie este organizata o alta consfatuire a partidelor comuniste si muncitoresti: divergentele sovieto-chineze ideologice apar din nou, dar mult mai diversificate.

In 1961, in cadrul Congresului al XXII-lea al PCUS, o data cu "excomunicarea" albaneza, relatiile dintre cele doua state sunt aproape inexistente din punct de vedere ideologic".

O ultima pozitie a PMR surprinde din nou conformismul ideologic: in scrisoarea din 3 martie 1962 transmisa Beijingului, liderii PMR recurgeau la "un aspru rechizitoriu asupra comportamentul delegatiei chineze in cadrul sesiunii Consiliului Pacii de la Stockholm, din decembrie 1961".

Dej si opozitia fata de planurile Moscovei

"In 6-7 iunie 1962, in cadrul consfaturii statelor membre de CAER de la Moscova, se elimina acea idee a specializarii pe ramuri de productie in interiorul lagarului socialist. Dej, fiind exponentul viziunii economice staliniste si asumandu-si industrializarea masiva a Romaniei, se va opune acestui plan, in virtutea caruia Romania urma a avea o economie preponderent agrara.

Cum contracareaza Dej aceste planuri economice sovietice? Printr-o contrabalansare a hegemoniei sovietice cu o apropiere romano-chineza. Doar ca intampina o problema majora. Incepand cu 1960, relatiile romano-chineze se racisera consistent".

Apropierea de China

"Prima miscare la care va recurge Dej este "diplomatia dezangajarii": in toate luarile de pozitie publice nu va mai condamna scizionismul chinez si va milita pentru impacarea celor doua tabere. Tactica in cauza nu a avut raspuns din partea Chinei, relatiile ramanand mai departe destul de scazute.

Il va insarcina pe Corneliu Manescu (Ministrul Afacerilor Externe), la 16 mai 1963, sa-l convoace pe ambasadorul chinez si sa ii aduca acestuia la cunostinta scopurile de "denaturare" a CAER-

ului de catre sovietici. Ambasadorul chinez transmite Beijingului nota optica promovata de catre factorii decizionali de la Bucuresti fara prea multe schimbari. Din nou Beijingul nu reactioneaza.

Disponem de discutia dintre Corneliu Manescu si ambasadorul chinez, in Arhivele Nationale, datorita faptului ca a fost inregistrata de Securitate pe o banda de magnetofon, la sfarsit fiind mentionat faptul ca singurul constient de aceasta inregistrare era doar Manescu (nu si ambasadorul chinez).

Prin urmare, Dej recurge la o intalnire secreta, cunoscuta doar lui Dej si lui Bodnaras. La 12 decembrie 1963, la Snagov, se intalneste cu ambasadorul chinez si ii expune acestuia faptul ca PMR-ul si-a reconfigurat pozitia in interiorul lagarului comunist, spune ca nu mai trebuie sa urmam bagheta Moscovei si ca vrem contacte directe si la nivel inalt cu China.

Bodnaras va sugera intalnirea de urgenta intre delegatiile PMR si PCC (Partidul Comunist Chinez), doar ca aceasta intalnire nu putea fi organizata intempestiv, ci, pentru a nu starni suspiciunile sovieticilor, trebuiau adoptate anumite rute ocolitoare.

Bodnaras spunea: "noi trimitem o delegatie in Coreea, care trece prin Vietnam, prin Birmania, iar la intoarcere se opreste si la Beijing. Nu e nimic suspicios in aceasta chestiune. Suspicios ar fi daca ne-am duce direct la Beijing. Sau o delegatie chineza, care viziteaza europa centrala si rasariteana, iar la intoarcere se opreste in Romania". De data aceasta, Beijingul va raspunde propunerii Romaniei.

La 24 ianuarie 1964, presedintele Republicii Populare Chineze (Liu Shao-Tsi) se intalneste cu ambasadorul nostru (Dumitru Gheorghiu).

S-a vorbit mult in istoriografia romaneasca despre medierea conflictului sovieto-chinez. Aceasta mediere nu a existat! In fapt, liderul PMR a profitat de aceasta oportunitate a medierii conflictului pentru a trimite delegatia PMR la Beijing fara a mai fi nevoie sa recurga la rute ocolitoare. Delegatia romana va vizita Beijingul, Beijingul va lua cunostinta de noua reorientare a factorilor decizionali de la Bucuresti. La solicitarea lui Hruscirov, Romania va adresa si un apel de incetare a polemicilor la 25 martie 1964, fara nici un rezultat.

In acest context, este elaborata declaratia din aprilie 1964. PMR-ul pozeaza in actorul moral, care respecta preceptele declaratiilor de la Moscova (din noiembrie 1957, respectiv noiembrie 1960) si care beneficiaza de un prestigiu imens de pe urma incercarii de mediere a conflictului sovieto-chinez".

Ceausescu si incercarile sale de a opri conflictul sovieto-chinez

Pe parcursul discutiilor chineze din martie 1964, s-au si facut apeluri pentru incetarea polemicii, cel mai vocal fiind Nicolae Ceausescu.

Ceausescu nu s-a "lecut" nici in 1971, prin vizita sa din 1-9 iunie, cand iarasi solicita acestui conflict sovieto-chinez. Mao ii va raspunde ca "intai a venit Kosaghin si mi-a solicitat sa incetam acest conflict si i-am spus ca din cei 10 mii de ani cat va dura acest conflict tai o mie de ani. Apoi ati venit dumneavoastra, mi-ati spus sa incetez conflictul sovieto-chinez, mai tai o mie de ani. Raman opt mii de ani - din acestia nu mai tai nimic". In opinia lui Mao, conflictul se intindea pe o perioada nedeterminata.

"Aceste apeluri inspre mediere au fost lansate strictamente de catre Ceausescu, iar in ceea ce-l priveste pe Dej, el nu a nutrit niciodata convingerea potrivit careia aceasta polemica sovieto-chineza putea fi vreodata incheiata. Scopul sau era o redimensionare a relatiilor romano-chineze, printr-o tentativa de contrabalansare a unei potentiale hegemonii sovietice in cadrul CAER, in problema specializarii".

Declaratia de independenta politica a Romaniei fata de Moscova ("Testamentul lui Dej")

Cunoscuta si sub titulatura de "Testamentul lui Dej", "Declaratia din aprilie 1964" este numita pe nedrept "Declaratia de Independenta".

"Singura chestiune "disidenta" prezenta in declaratie este expunerea divergentelor economice romano-sovietice din cadrul CAER, insa trebuie spus ca factorii decizionali de la Bucuresti nu respingeau problema specializarii in cadrul CAER".

Liderii romani spuneau, preluand ideile lui Lenin, ca aceasta specializare trebuie sa se realizeze doar cand reproductia mondiala va fi pe deplin savarsita. "Adica era plasata intr-o vreme ce va sa vie, intr-o vreme in care probabil ei insisi nu credeau.

Aceasta perioada ce survine dupa 1962-1963 a fost etichetata drept o etapa a comunismului national. Nimic mai gresit!" Dej era exponentul unei viziuni economice de sorginte stalinista (respectiv al unei industrializari cu accent pe dezvoltarea industriei grele), astfel ca perioada trebuie privita ca una stalinista, dar de factura nationala (prin procesul de impacare cu trecutul, pe care Dej il lanseaza inclusiv in august 1964, prin intermediul cunoscutei amnistii).

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10691262-romania-conflictul-sovieto-chinez.htm